

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ Ταχ. Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ιωάννης Ρέντης Ταχ. Κώδικας: 182 33 e-mail: as@migration.gov.gr	Αγ. Ιωάννης Ρέντης, 30.10.2025 Αρ. Πρωτ. : 207316 <u>ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ</u>
--	--

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Θέμα: Εκ νέου οικειοθελής εξασφάλισης προστασίας και επιστροφή στη χώρα καταγωγής δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Με την παρούσα παρέχονται οδηγίες για τον χειρισμό υποθέσεων που αφορούν σε περιπτώσεις ενημέρωσης της Υπηρεσίας Ασύλου αναφορικά με την πραγματοποίηση ταξιδιών και παραμονή δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη χώρα καταγωγής, παρά τους επικαλούμενους από αυτούς λόγους δίωξης.

Κατά την εθνική μας νομοθεσία και συγκεκριμένα το άρθρο 13, παρ. 1 του ν.4939/2022 ως ισχύει, «1. Το καθεστώς πρόσφυγα ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται από την Αποφαινόμενη Αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα».

Κατά δε την παρ. 1 περ. α' και β' του αρ. 10 του ν.4939/2022 «1. Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας εάν: α) εξασφαλίσει εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειάς του,.....δ) έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει, εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη».

Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, «[...] 111. Οι αποκαλούμενες «ρήτρες παύσης» (άρθρο 1 Γ (1) μέχρι (6) της Σύμβασης του 1951) καταγράφουν τις

προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες ένα πρόσωπο παύει να είναι πρόσφυγας. Βασίζονται στην εκτίμηση ότι η διεθνής προστασία δεν πρέπει να παρέχεται όπου πλέον δεν είναι αναγκαία ή δικαιολογημένη. 112. Εφόσον αναγνωρίστηκε, το καθεστώς του πρόσφυγα διατηρείται, εκτός εάν συντρέξουν γι' αυτόν οι όροι κάποιας από τις ρήτρες παύσης....».¹

Επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι η έκδοση ή ανανέωση εθνικού διαβατηρίου δικαιούχου καθεστώτος πρόσφυγα αποτελεί τεκμήριο εκ νέου οικειοθελούς εξασφάλισης της προστασίας της χώρας καταγωγής από τον δικαιούχο καθεστώτος πρόσφυγα, η δε χρήση του -ιδίως αλλά όχι μόνο- για το σκοπό επιστροφής και παραμονής του εκεί δύναται να αποτελεί ισχυρή ένδειξη πράξεων πίστης προς αυτή. Καθώς το εν λόγω τεκμήριο είναι μαχητό, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εισφέρει ως προς τη σχετική αιτιολόγηση.

Σχετικά τονίζεται ότι, όταν ο πρόσφυγας αρνείται να καταθέσει αναφορικά με τους λόγους συγκεκριμένης πράξης ή δεν παρέχει ικανοποιητικές εξηγήσεις για τη συμπεριφορά του, δεν υπάρχει βάση για την αντίκρουση του τεκμηρίου της εκ νέου εξασφάλισης προστασίας που προκύπτει από την εν λόγω πράξη, καθώς αναμένεται από αυτόν να εξηγήσει τη συμπεριφορά του όπως απαιτεί το καθήκον συνεργασίας.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με σχετική νομολογία, έχει κριθεί ότι ο πρόσφυγας έχει επιδιώξει να λάβει προστασία από τη χώρα καταγωγής του όταν οι σχέσεις έχουν αποκατασταθεί, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται από την επιστροφή του στη χώρα καταγωγής.

Είναι σαφές ότι η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται στις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης.

Ιδιαίτερη δε προσοχή θα πρέπει να δίνεται σε περιπτώσεις επιστροφής δικαιούχων επικουρικής προστασίας, αναφορικά με τη ρήτρα παύσης του αρ. 15 Ν. 4939/2022, για την εφαρμογή της οποίας ισχύουν τα αναφερόμενα σε αυτή κριτήρια.

Κατόπιν αυτών εφίσταται η προσοχή των αρμόδιων όπως, σε περίπτωση περιέλευσης πληροφοριών σχετικά με δικαιούχους που προβεί σε ενέργειες που σύμφωνα με τα ανωτέρω μπορούν να χαρακτηριστούν ως πράξεις πίστεως προς τη χώρα καταγωγής και ιδιαιτέρως όταν προκύπτει επιστροφή ή πρόθεση επιστροφής σε αυτή, η Υπηρεσία θα προβαίνει σε άμεση διοικητική διερεύνηση (π.χ. έλεγχος ταξιδιωτικών κινήσεων, συνεντεύξεις, διασταύρωση στοιχείων με συναρμόδιες αρχές) και σε περίπτωση διαπίστωσης βάσιμων νέων

¹ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Εγχειρίδιο για τις Διαδικασίες και τα Κριτήρια Καθορισμού του Καθεστώτος των Προσφύγων, Αθήνα 2009, ΣΤ έκδοση.

στοιχείων θα εκκινεί άμεσα την εκ του αρ. 96 Ν. 4939/2022 διαδικασία ανάκλησης του χορηγηθέντος καθεστώτος, τηρουμένων अपαρέγκλιτα των σχετικών προθεσμιών.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΣΥΛΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Διεύθυνση Επιστροφών και Ανακλήσεων
2. Τμήμα Αποκλεισμού και Ανακλήσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1. Γραφείο κ. Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου.
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής.